

У дневном листу „Ало!“ 30. јула објављен је текст о раду Института за трансфузију крви Србије, руководства и запослених у овој кући, под насловом „Без основа и дозволе расписали хитан тендер, Институт незаконито набављао кесе за крв!“. Објављивању текста претходио је следећи след догађања:

У четвртак, 24. јула 2014. године, новинарка листа Ало!, Ружица Кантар, послала је мејлом седам питања на које је истог дана добила одговоре са позивом да дође у Институт. Када смо је позвали да проверимо да ли је добила Е-маил са траженим одговорима, изјавила је да не разуме први одговор. Због тога смо је још једном позвали да дође у Институт да бисмо јој дали на увид сву документацију потребну да би се упознала са случајем, међутим она није прихватила позив.

Због истинитог и тачног информисања, као и ранијег лошег искуства са овим листом, у два наврата смо мејлом (25. и 27. јула 2014. дато у прилогу) послали појашњене одговоре како би новинарка боље разумела тему којом је одабрала да се бави у свом тексту.

У среду, 30. јула 2014. године у листу Ало! објављен је ауторски чланак новинарке Ружице Кантар, а у антрфилеу мали део парафразираних одговора које је добила из Института (објављени текст достављамо у прилогу, <http://www.alo.rs/vesti/aktuelno/institut-nezakonito-nabavljao-kese-za-krv/62708>).

Поучени претходним искуством са овим листом, чији је главни и одговорни уредник Дејан Вукелић, овог пута нисмо реаговали и нисмо слали деманти, јер као и раније, претпоставили смо, не би био објављен.

Осим тога што сматрамо да нам новинарка Ружица Кантар није указала дужну пажњу, јер је селективно и у фрагментима пренела наше одговоре, у свом тексту је навела низ нетачних и неистинитих података којима је нарушила интегритет и углед стручњака Института који учествују у поступцима јавних набавки, руководства и запослених у Институту.

1. Нетачни су наводи да није било потребе да Институт набавља кесе по хитном поступку. Наиме, Институт је Управи за јавне набавке на њихов захтев у поступку давања мишљења за спровођење хитног поступка доставио све релевантне доказе који оправдавају набавку четвороструких кеса по хитном поступку, а који се пре свега односе на то да је Институт одмах након усвајања финансијског плана за ову годину, благовремено кренуо у отворени поступак набавке 60.000 четвороструких кеса за крв, при чему је Управи за јавне набавке доставио стање залиха четвороструких кеса према последњем закљученом уговору са фотокопијама магацинских картица, на основу чега се на несумњив начин могла утврдити чињеница да постоји несташица кеса за крв без којих би рад и пословање Института били заустављени, чиме би био угрожен здравствени систем Србије у целини.

2. Институт се у Одлуци о покретању поступка није позвао на то да је поднети захтев за заштиту права у отвореном поступку ванредна околност јер му је било познато да Управа за јавне набавке такву околност не третира ванредном околношћу, већ је поступак због хитности окарактерисао као једино правно средство којим је могао да превазиђе насталу ситуацију, а имајући у виду члан 36. Став 1. Тачка 3. Закона о јавним набавкама којим је предвиђено да наручилац може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива ако због изузетне хитности проузроковане ванредним околностима или непредвиђеним догађајима, чије наступање ни у ком случају не зависи од воље наручиоца, наручилац није могао да поступи у роковима одређеним за отворени поступак.

3. Како мишљење Управе за јавне набавке не зауставља поступак набавке због хитности, није од пресудног значаја да ли је прво поднет захтев за мишљење о основаности примене преговарачког поступка, или је пак донета Одлука о покретању поступка.

4. Нетачни су наводи да је Институт закључио уговор на 9,8 милиона динара у преговарачком поступку. Увидом у уговор број 3177 од 15.04.2014. године утврђено је да уговорена вредност без ПДВ-а износи 5,9 милиона динара, односно, 6.490.000,00 динара са ПДВ-ом.

5. Навод у тексту да је Институт „кажњен са 40.000 динара“ је нетачан и представља произвољно писање неистине која је вероватно резултат непознавања Закона о јавним набавкама. Институт је платио прописану таксу за вођење управног поступка, што никако није једнако казни.

6. У тексту се наводи и „да је понуђач којем је додељен уговор о набавци, нудио кесе за крв које нису компатибилне за употребу на постојећој опреми Института“, што такође представља неистину. Наиме, није неопходно да кеса и опрема буду истог произвођача, већ да кесе буду компатибилне са опремом, о чему се увек воду рачуна у Институту, па и у наведеном случају. Битно је да компоненте добијене том опремом буду одговарајућег квалитета, што се у поступку јавне набавке у Србији процењује једино у Институту. Ни претходних година нису кесе за крв биле увек истог произвођача као и опрема, као што нису ни у Заводу за трансфузију крви Ниш, или Покрајинском заводу за трансфузију крви и осталим болничким службама за трансфузију крви у Србији који користе исту опрему као и Институт за тарнсфузију крви Србије.

7. Позивање у листу Ало! на диспозитив решења Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки је само по себи, без улажења у чињенично стање, могло да буде повод објављивања текста. Међутим, у Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки нису сагледали неизбежност покретања хитног поступка, држећи се формалног приступа закону. У тексту је нетачно приказана суштина, односно наша намера да испунимо обавезу да обезбедимо довољне количине крви и превазиђемо насталу ситуацију, због чега је било неопходно да хитно обезбедимо основна средства за рад. Осим тога, поново смо покренули отворени поступак.

Захтев за заштиту права понуђача није неуобичајена појава у поступцима јавних набавки у здравству, напротив, за тим се често посеже због борбе веледругерија да на малом тржишту задрже своје позиције. У ситуацијама када је уложен захтев за заштиту права понуђача, здравствена установа је због природе своје делатности у обавези да набави предметна добра и обезбеди функционисање здравственог система, сарадњом са другим здравственим установама и расписивањем хитног поступка.

Евентуална техничка грешка не би требало да буде разлог дискредитовања Института за трансфузију крви Србије у ситуацији када је имао преко 2000 давања крви више у првом кварталу ове године у односу на претходну годину, и обавези да задовољи све веће захтеве здравства Београда и највећег дела Србије.

Поменути јавни набавку Институт је реализовао и завршио у одговарајућем поступку, при чему је остварио уштеду од 12 милиона динара у односу на реалан финансијски план, обезбедивши идентичан број учесника у преговарачком и отвореном поступку. Нама остаје неразјашњено питање да ли је поред свих околности у случају ове јавне набавке, могло да се ради и о сукобу интереса.

У Београду, 4.9.2014.

Гордана Антуљесков

Сарадник за односе с јавношћу

Прим. др сц мед Снежана Јовановић Срзентић

Директор

Институт за трансфузију крви Србије